

Podejrzenie krzywdzenia dziecka i obowiązek ochrony

Podstawą jest dobro dziecka, wysłuchanie bez presji oraz reakcja zgodna ze standardami ochrony i właściwym prawem.

Granice narzędzia: materiał informacyjno-organizacyjny oparty na publicznych źródłach. Nie zastępuje zatwierdzonych planów danej placówki, opinii specjalistów ani poleceń służb. W bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia zadzwoń pod 112. Nie umieszczaj w publicznej aplikacji danych osobowych dzieci, opisów poufnych incydentów, planów zabezpieczeń ani haseł.

SYGNAŁ URUCHAMIAJĄCY

Kiedy użyć tej karty?

Pracownik otrzymuje ujawnienie dziecka, dostrzega niepokojące sygnały lub otrzymuje zgłoszenie od innego ucznia.

Warunek pilności: bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia wymaga niezwłocznego wezwania właściwych służb. Nie odwlekaj go do końca oceny formularza.

FAZA I

Pierwsze działania: ochrona życia i decyzje

- W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia wezwij 112 i zapewnij dziecku bezpieczną opiekę.
- Wysłuchaj bez osądzania, bez sugestywnych pytań i bez obietnicy zachowania pełnej tajemnicy. Nie przeprowadzaj samodzielnie przesłuchania.
- Zastosuj zatwierdzone standardy ochrony małoletnich, identyfikując osobę odpowiedzialną za interwencję oraz obowiązki zawiadomienia właściwych organów zależnie od ustalonych okoliczności.

- Zapis zdarzenia sporządzaj wyłącznie w odpowiednio zabezpieczonej dokumentacji placówki; do DSS nie wpisuj nazwisk, opisów czy dowodów krzywdzenia.

FAZA II

Pierwsza godzina: koordynacja i informacja

- Oceń, czy kontakt z opiekunem jest bezpieczny i zgodny z dobrem dziecka; nie zakładaj automatycznie, że każdy dorosły jest właściwym odbiorcą informacji.
- Ustal plan wsparcia dziecka z kompetentną osobą; zapobiegaj wielokrotnemu powtarzaniu relacji.
- Przy podejrzeniu przestępstwa lub poważnego zagrożenia realizuj obowiązki zawiadomienia i współpracy z organami według prawa.

FAZA III

Po zdarzeniu: wsparcie, weryfikacja i poprawa

- Zapewnij dalsze wsparcie i poufność, monitoruj bezpieczeństwo w sposób proporcjonalny.
- Dokonaj przeglądu, czy personel zna standardy oraz wersję dla dzieci.
- Zaktualizuj szkolenie personelu i działania naprawcze.

PRAKTYKA / PUŁAPKI

Co robić, a czego bezwzględnie unikać

Sprawdzone działania

- Udostępnij dzieciom zrozumiałą wersję standardów i możliwość zwrócenia się do zaufanej osoby.
- Zweryfikuj powiązanie z procedurami ochrony danych i rekrutacji personelu.
- Sprawdzaj przegląd standardów i powołanie właściwych osób.

Czego nie robić

- Nie obiecuj dziecku, że „nikomu nie powiesz”, jeśli wymagane są działania ochronne.
- Nie konfrontuj osoby podejrzewanej o krzywdzenie z dzieckiem poza odpowiednimi procedurami.

- Nie publikuj opisów incydentów, danych ani wizerunków w aplikacji.

GOTOWOŚĆ / LOKALNIE W PRZEGLĄDARCE

Checklista dyrektora: pięć warunków

Odnacz jedynie po faktycznym sprawdzeniu w placówce. Zapis nie jest audytem, certyfikacją ani potwierdzeniem gotowości.

- ☐ Standardy zostały przyjęte, udostępnione i dopasowane do placówki.
- ☐ Jest dostępna zrozumiała dla dzieci wersja standardów.
- ☐ Pracownicy wiedzą, jak eskalować podejrzenie.
- ☐ Zastosowano właściwy obieg poufnych dokumentów.
- ☐ Zaplanowano weryfikację działań ochronnych.

0 z 5 warunków przygotowania sprawdzonych lokalnie. To nie jest potwierdzenie bezpieczeństwa.

ĆWICZENIE STOŁOWE / BEZ PRZEMOCY

Zadanie dla zespołu kierownictwa

Pracownik słyszy fikcyjne zdanie: „Nie chcę wracać do domu”. Uczestnicy ćwiczą neutralną odpowiedź, bezpieczne zapisanie faktów i ustalenie dalszej odpowiedzialności.

Minimalny rezultat: Karta neutralnej rozmowy, matryca obowiązków zgłoszenia, lista przeglądu standardów.

Ocena jakości: ustalono fakty, decyzję ochronną, odpowiedzialną rolę, granicę eskalacji, sposób weryfikacji i plan korekty. Nie zaliczaj tylko na podstawie testu.

DOKUMENTY I FORMULARZE

Praktyczne wzory do adaptacji

Karta decyzji kierownictwa

Cel: udokumentować, czy występuje bezpośrednie zagrożenie, kto podejmuje decyzję i na jakiej podstawie.

Pola / elementy: Data i czas (do wpisania poza aplikacją), kategoria zdarzenia, potwierdzone fakty, brakujące dane, pilność, odpowiedzialna rola, decyzja ochronna, źródło decyzji, termin przeglądu i sposób weryfikacji wykonania.

Matryca ról i zastępstw

Cel: zapobiec sytuacji, w której nieobecność jednej osoby blokuje reagowanie.

Pola / elementy: Dla funkcji alarmowanie, kontakt ze służbami, opieka nad grupą, komunikat, dokumentacja i wsparcie psychologiczne wpisz rolę wiodącą, zastępcę, bezpieczny kanał alternatywny i sposób potwierdzenia.

Komunikat do rodziców

Cel: krótka, sprawdzalna informacja bez danych osobowych uczniów.

Pola / elementy: „Potwierdziliśmy [wyłącznie fakt]. Placówka [działanie zgodne z instrukcjami]. Prosimy o [jedno zalecenie]. Następny komunikat [kanał i termin].” Nie wypełniaj danymi dzieci w aplikacji.

Rejestr działań naprawczych

Cel: rozróżnić oznaczenie zadania jako „wykonane” od faktycznej skuteczności.

Pola / elementy: Anonimowy numer kryterium, luka, rezultat oczekiwany, rola odpowiedzialna, termin uzasadniony pilnością, dowód wdrożenia w systemie placówki, weryfikator, data kontroli i status ponowny.

Wzory to opisy elementów dokumentacji roboczej. Podpisane dokumenty, dane incydentu i wszystkie informacje poufne należy przechowywać wyłącznie w zatwierdzonych systemach placówki.

BIBLIOGRAFIA / WERYFIKACJA

Oficjalne źródła i metodyka

- Ministerstwo Sprawiedliwości — standardy ochrony dzieci, wytyczne dla szkół ↗
- Ustawa z 13 maja 2016 r. — rozdział 4b (tekst prawny do weryfikacji) ↗
- MEN — Bezpieczna szkoła: zagrożenia i działania profilaktyczne ↗

Aktualizacja redakcyjna: 12.10.2026. Źródła amerykańskie i brytyjskie mają charakter porównawczy; nie stanowią polskiego prawa. Nie przeprowadzono w ramach tej wersji niezależnego audytu przez służby ani szkolenia kontrterrorystycznego.